

Tiit Harjak
Transpordiamet
Valge 4
11413 Tallinn
e-post: tiit.harjak@transpordiamet.ee

Teie 19.01.2024 nr 7.1-2/24/19147-4

Meie 02.02.2024 nr EC.1-5/117-1

Vastus Teie 19.01.2024 nr 7.1-2/24/19147-4 teatele projekti kooskõlastamata jätmise kohta

Austatud härra Tiit Harjak

Eesti digiühiskond 2030 arengukava peamine eesmärk on, et Eestis oleks sõltumata asukohast kiire ja usaldusväärne sideühendus kättesaadav, mis on ühtlasi ka üheks elutähtsaks teenuseks Eesti Vabariigis.

Telia Eesti AS (edaspidi Telia) kui üks kolmest suuremast sideoperaatorist on pöördunud Transpordiameti kui riigiteede ehitaja ja hooldaja poole taotlusega kooskõlastada projekt Käokõrva Telia mobiilsidemastile sideühenduse loomiseks.

Telia volitatud esindaja Kirjanurk OÜ poolt 06.09.2023 esitatud kooskõlastuse taotluse jättis Transpordiamet 5.10.2023 kirjaga nr 7.1-2/23/19147-2 kooskõlastamata.

Ehitusseadustiku (EhS) § 70 lg 2 loetleb kaitsevööndis omaniku loata keelatud tegevused (milleks muuhulgas on ka uue ehitise ehitamine) ning EhS § 70 lg 3 sätestab, et kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust. Nõusoleku andmise eest ei või kaitsevööndiga ehitise omanik võtta tasu ega nõuda selliste lisapiirangute kehtestamist, mis ei seondu ohutusega.

Projekti läbivaatamise ja nõusoleku andmise ja/või ohutusega seotud nõuete esitamise asemel asus Transpordiamet (edaspidi TRAM) esitama küsimusi olemasoleva sideehitise (sidekaevu ja sidekaablite) õigusliku aluse ning asukoha kooskõlastuste kohta.

Telia hinnangul ei olnud TRAM 05.10.2023 keeldumise teates esitatud küsimuste näol ja kooskõlastamata jätmisel tegemist ohutusega seonduvate järelepärimistega ega antud projekti raames asjakohaste nõuetega.

Olemasolevad sideehitised on sageli ehitatud mitmeid aastakümneid tagasi, mil ehitusprojektid koostati ja kooskõlastati paberkujul ning nende sideehitiste kohta puuduvad andmed tänapäevasel digitaalsel kujul.

Antud juhul oli samuti tegemist enne 1999.aastat ehitatud projektiga, mille arhiivist üles otsimine ning tänapäevaste digitaalsete andmetega võrdlemine on aeganõudev ning ebamõistlik tegevus. Ka Riigikohus on oma 26.10.2006 otsuses tsiviilasjas nr 3-2-1-14-06 asunud seisukohale, et enne esmakinnistamist püstitatud tehnoarajatise kohta võimalikult täpse dokumentatsiooni olemasolu on küll soovitatav, kuid selle puudumine ei saa olla takistuseks talumiskohustuse rakendumisele.

Tegemist oli Eesti Telefon Televõrgud (praeguse nimega Telia) poolt 1998.aastal projekteeritud Jüri-Aruküla-Peningi-Härma-Pikavere-Kose fiiberoptilise sidekaabli projektiga (objekt nr F52S11, proj.nr 68), mille oli kooskõlastanud Harju Teedevalitsuse juhataja asetäitja Peeter Paju 16.06.1998. Nimetatud projekti teostusjoonisel (leht 28/29) on näha vaidlusalune kaev, mis tähendab, et tegemist ei ole uue kaevuga ning TRAM eelkäijaga kooskõlastatult on see ehitatud sinna asukohta, kus see täna paikneb ning vastav teostusdokumentatsioon esitatud ka teile.

Läbi aegade on Telia (sh Telia eelkäijad) esitanud peale ehitustööde lõppu täitedokumentatsiooni alati ka tee haldajale.

Vaatamata ebamõistlikele nõuetele ja järelepärimistele TRAM poolt, vastas Telia sideehitiste osas, et tegemist on enne esmakinnistamist rajatud sideehitistega ning õiguslik alus tuleneb otse seadusest (tulumiskohustus). Telia andis vastused ka TRAM kahtlustustele sideehitise remondiga seotud asjaolude kohta, kus sidekaabli remondi käigus kaabli paigaldamine täpselt samasse lõhutud asukohta ei ole praktikas sageli võimalik ning see paigaldati TRAM esindajaga kooskõlastatult (teehoiutööde luba, korrastatud teemaa üleandmise akt) katkise kaabli vahetusse lähedusse ning TRAM esindaja on allkirjaga kinnitanud, et teemaa on peale ehitustöid korrastatud vastavalt Transpordiameti nõuetele, täitevdokumentatsioon vastab nõuetele ning teehoiuvälise tegevuse luba on lõpetatud.

Tunnuspostide paigaldamine 2019.aastal ei anna samuti alust Telia sideehitiste õiguspärasuses kahtlemiseks. Ka Transpordiamet ise on paigaldanud 2019.aastal teeäärseid tähispostid, mida 2017.aasta ortofotode järgi selle tee ääres veel ei ole. Ehs § 82 lg 2 sätestab kasutuses oleva sideehitise asukoha märgistamise kohta, et see märgistatakse maapealsete märketulpadega või hoiatavate märkidega juhul, kui kinnisasja omanik seda soovib või sideehitise omanik peab seda vajalikuks. Seega, sideehitise märgistamine ei ole seotud alati sideehitise ehitamisega.

2019.aastal toimus Telia sidekaabli lõhkumine TRAM poolt tellitud teeäärsete tähispostide paigaldamise käigus, millest tulenevalt on hämmastav esitada uue mobiilsidemasti sideühenduse projekti kooskõlastamise käigus järelepärimisi, miks 2019.aastal TRAM tööde lõhkumise käigus lõhutud sidekaabel remonditi just sellisel viisil nagu seda tehti ning kas tegemist on õiguspärase sideehitise ehitamisega. Sideehitise remontimise näol ei ole tegemist uue sideehitise ehitamisega, mille osas tekiks uus sideehitis ning oleks vaja täiendavalt maakasutuskokkuleppeid sõlmida remonditud lõikude osas, millele kohaldub juba otse seadusest tulenev tulumiskohustus.

Telia on alati kõik tööd teemaa ja tee kaitsevööndis kooskõlastanud seaduse nõuetele vastavalt ning kooskõlas TRAM ja Telia vahelisele koostöökokkuleppele.

TRAM kooskõlastuste andmisest keeldumine uue sideehitise ehitamiseks tee kaitsevööndisse ning põhjendamatute järelepärimiste ning arhiivist dokumentide otsimise nõudmine on muutunud viimasel ajal sagedamaks kui kunagi varem. TRAM kooskõlastust tema poolt hallatavale riigiteele sideehitiste ehitamiseks saada on osutunud praktiliselt võimatuks ning on kaasa toonud mitme kuu pikkuse kirjavahetuse. Selline ajakulu prognoosimatus teeb Telial väga keeruliseks kliendilubaduse tähtaja andmise.

Loodame edaspidisele mõistvale suhtumisele ja koostööle, et sideehitiste ehitamine tee koosseisus oleks ikkagi võimalik, kui täidetakse tee kaitsevööndis tee omaniku/haldaja poolt esitatud ohutusega seotud tingimusi ja nõudeid.

Jääme ootama Telia poolt tellitud Harju maakond Raasiku vald Härma küla Käokõrva Telia mobiilsidemasti sideühenduse projekti (taotlus esitatud 06.09.2023 ja 19.12.2023) kooskõlastust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mihkel Kõiv

võrgu ja infrastruktuuri allüksuse juht

Koopiad: info@transpordiamet.ee, Priit.Sauk@transpordiamet.ee